

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 5 Mart 2026

Sayı : 17549

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

41699

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

03/03/2026

Kadim DURMAZ
Tokat Milletvekili

Tokat ilimizin Erbaa ilçesine bağlı Doğanyurt Köyü; üzüm ve bağ yaprağı üretimiyle öne çıkan, tarımsal niteliği yüksek bir köyümüzdür. Doğanyurt Köyü Arım/Tepeardı mevkiinde faaliyet gösteren ve MAPEG kayıtlarında S20051349 (ER.3058910) numarasıyla anılan II(A) grubu (kalker) taş ocağı için, hâlihazırda yaklaşık 23,09 hektarlık işletme alanının, ruhsat sahasının toplamı olan 97,57 hektara çıkarılmasına yönelik alan artışı/kapasite artışı talebi bulunduğu; bu kapsamda 2023 yılı Haziran ayında Bakanlığa başvuru yapılarak ÇED sürecinin başlatıldığı; sürecin Şubat 2025 ve Kasım 2025 tarihlerinde yapılan İDK toplantılarında karara bağlanamadığı ifade edilmektedir.

Saha çevresinde; 60 m mesafede su kaynağı bulunduğu, 200 m'den itibaren tarım alanlarının başladığı; 1 km etki alanında yerleşim ve yoğun bağ alanlarının bulunduğu; ayrıca bölgenin Eski Köse yerleşimiyle ilişkili kültür varlıkları açısından hassas olduğu belirtilmektedir. Bunun yanında, yürütülen soruşturma ve bilirkişi raporlarına yansıyan tespitlerde; koordinat/izin sınırları dışına çıkıldığı, bazı tesis unsurlarının izin verilen koordinatların dışında konumlandığı, çevresel etkilerin buna bağlı değiştiği iddiaları yer almaktadır.

Bu çerçevede; tarım alanlarının, su kaynaklarının, yerleşim alanlarının ve kültürel mirasın korunması; toz emisyonu ve çevresel etkilerin etkin denetlenmesi kamu yararı açısından zorunludur.

Bu nedenle;

1. Tokat/Erbaa Doğanyurt Köyü yakınında faaliyet gösteren söz konusu taş ocağı için 23,09 hektardan 97,57 hektara alan artışı/kapasite artışı talebi Bakanlığınıza iletilmiş midir? İletildiyse başvuru tarihi, başvuru numarası, talep edilen yeni kapasite/ek üniteler ve süreç hangi aşamadır?
2. Bu talep kapsamında ÇED süreci yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa; ÇED başvurusu, rapor/format (PTD/ÇED raporu), kapsamı, halkın katılımı toplantısı yapıldıysa tarihi ve yeri, İDK toplantılarının tarihleri ve sürecin neden sonuçlandırılmadığı (istenen düzeltmeler/eksikler) nelerdir? Bir sonraki işlem takvimi nedir?
3. Mevcut faaliyete dayanak olan önceki çevresel karar/izinler (ör. "ÇED gerekli değildir" kararı ve/veya devre ilişkin yazışmalar) kapsamında; işletmeye getirilen "koordinatlara bağlı kalma" ve "aynı kapasitede çalışma" şartları nelerdir? Bu şartların sağlanıp sağlanmadığına ilişkin Bakanlığınızın denetim/tutanak tespitleri var mıdır?
4. Proje alanı ve etki alanında bulunduğu belirtilen su kaynakları (Doğanyurt Köyü içme suyu kaynağı, Mötürüs sulama suyu, Tepekışla içme suyu/Ahmetağa pınarı ve 60 m mesafedeki Köse su kaynağı dâhil) için; Bakanlığınızca veya ilgili kurumlarca hangi hidrojeolojik/jeolojik etütler yapılmıştır? Yeraltı suyu akış yönleri, beslenme havzası ve patlatma/ocak faaliyetlerinin suya etkisine ilişkin risk değerlendirmesi var mıdır?

5. İçme ve sulama suyu kaynaklarında (debi, kalite parametreleri, bulanıklık, ağır metal vb.) Bakanlığınız veya ilgili kurumlarca yapılmış **ölçüm/izleme sonuçları** bulunmakta mıdır? Varsa sonuçlar nelerdir ve hangi periyotla izlenmektedir?
6. Tarım alanlarının 200 m'den itibaren başladığı ve 1 km etki alanında yoğun bağ alanları olduğu dikkate alındığında; **toz taşınımı/partikül madde (PM10/PM2.5), gürültü ve titreşim** etkilerine ilişkin modelleme/ölçüm yapılmış mıdır? Yapıldıysa kullanılan meteorolojik veri seti (istasyon, yıllar) ve temel bulgular nelerdir?
7. ÇED dosyasında meteorolojik veri seti ve hâkim rüzgâr yönü seçimine ilişkin; proje alanına daha yakın istasyon verileri yerine farklı istasyon verileri kullanıldığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa gerekçesi nedir? Bu durumun tarım alanları ve yerleşime taşınan toz riskini artırabileceği değerlendirilmiş midir?
8. Taş ocağı faaliyetinden kaynaklı toz emisyonunu azaltmaya yönelik (sulama, perdeleme, kapalı sistem/kapalı konveyör, filtreleme, yol kaplama-süpürme, hız limiti, branda zorunluluğu vb.) hangi önlemler istenmiştir? Bu önlemlerin **saha denetimleri** hangi sıklıkla yapılmıştır? Denetim sonuçları ve tespit edilen ihlaller nelerdir?
9. 2024 yılı içinde yapılan denetimlerde, proje tanıtım dosyasındaki üretim miktarının üzerinde üretim yapıldığı gerekçesiyle **idari yaptırım uygulandığı** belirtilmektedir. Uygulanan yaptırımın tarihi, dayanağı, ceza tutarı ve düzeltici faaliyet yükümlülükleri nelerdir?
10. Bölge halkı ve yerel kayıt/tutanaklara yansıyan iddialara göre; işletmede taahhüt edilen çalışma saatlerinin aşıldığı, nakliyede sefer sayısı ve taşınan miktarın arttığı, taşıtların üstlerinin kapatılmadığı ileri sürülmektedir. Bakanlığınız bu iddialara ilişkin denetim yapmış mıdır? Yapıldıysa tespitler ve uygulanan yaptırımlar nelerdir?
11. Erbaa Cumhuriyet Savcılığı nezdindeki soruşturma ve bilirkişi raporlarına yansıdığı belirtilen; **koordinat/izin sınırları dışına çıkılması**, stok/pasa alanı ve bazı tesis unsurlarının izin koordinatlarının dışında kalması iddiaları Bakanlığınızın kayıtlarında mevcut mudur? Bu kapsamda düzenlenen tutanak, idari yaptırım ve/veya faaliyeti durdurma işlemleri var mıdır?
12. İşletme alanında **kuru dere yatağına müdahale edilerek doğal yapısının bozulduğu** iddiaları ve bu kapsamda ilgili kurum yazışmaları bulunduğu belirtilmektedir. Bakanlığınız bu konuda hangi işlemleri yapmıştır? Dere yatağının rehabilitasyonu/izlenmesine ilişkin bir zorunluluk ve yaptırım uygulanmış mıdır?
13. Bölgede **kültür varlıkları** bulunduğu; Eski Köşere yerleşimi, hamam kalıntısı, su yolu ve tümülüs gibi unsurların varlığına ilişkin tespitler olduğu ifade edilmektedir. Bakanlığınız ÇED/izin süreçlerinde ilgili koruma kurulu ve kurum görüşlerini almış mıdır? Alındıysa tespit ve koruma tedbirleri nelerdir? Alan artışı talebi sit alanlarıyla çakışmakta mıdır?
14. İzin/ruhsat koşullarının ihlali tespit edilmişse; genişleme talebi dâhil olmak üzere süreçte **izinlerin askıya alınması/iptali** yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır? İlgili kurumlara (Valilik, İl Müdürlüğü, MAPEG, Orman/DSİ vb.) herhangi bir bildirimde bulunulmuş mudur?
15. Faaliyet alanı ve çevresinde iyileştirme (ağaçlandırma, toprak serimi, erozyon kontrolü, rehabilitasyon) planı var mıdır? Varsa takvimi, teminat/rehabilitasyon yükümlülükleri ve denetim mekanizması nedir?